

## REZERVE SEMENA KOROVSKIH BILJAKA U ZEMLJIŠTU U USEVU KUKURUZA GAJENOG U MONOKULTURI I DVOPOLJU

Markola Saulić<sup>1</sup>, Ivica Đalović<sup>2</sup>, Sava Vrbničanin\*<sup>1</sup>

<sup>1</sup>Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet, Beograd-Zemun, Srbija

<sup>2</sup>Institut za ratarstvo i povrtarstvo, Novi Sad, Srbija

\*E-mail: sava@agrif.bg.ac.rs

Proučavanje rezervi semena korovskih biljaka u zemljištu je od posebnog značaja, posebno sa aspekta utvrđivanja „praga tolerantnosti“ prisustva populacije određene korovske vrste i/ili grupe korova, kao i određivanja pravovremenih mera u njihovom efikasnom suzbijanju. Interakcija između načina obrade zemljišta, sistema gajenja i načina primene herbicida određuje brojnost i strukturu semena korova u zemljištu. U radu je prikazana analiza zakorovljenosti kukuruza gajenog u monokulturi i dvopolju na višegodišnjem stacionarnom ogledu “Plodoredi”, Instituta za ratarstvo i povrtarstvo iz Novog Sada (N 45°19', E 19°50'). U cilju određivanja rezervi semena korovskih biljaka uzeti su uzorci zemljišta sa tri dubine: 0-15 cm, 15-30 cm i 30-40 cm. Za izdvajanje rezervi semena primenjen je metod ekstrakcije semena, odnosno ispiranje uzoraka zemljišta kroz sistem sita. Determinacija je izvršena pomoću binokulara i uz korišćenje adekvatnih priručnika za determinaciju. Dobijeni rezultati istraživanja su pokazali da je u monokulturi kukuruza na dubini od 0 do 15 cm dominantno učešće imalo 9 korovskih vrsta iz 6 familija, a u dvopolju 13 vrsta (iz 10 familija). Sa dubine 15-30 cm iz monokulture kukuruza izdvojena su semena 7 korovskih vrsta (iz 5 familija), dok je u sistemu gajenja kukuruz-pšenica determinisan dvostruko veći broj semena korova iz 12 familija. U sloju zemljišta 30-40 cm u monokulturi kukuruza konstatovana su semena 5, a u dvopolju semena 14 korovskih vrsta. Na osnovu utvrđenih rezervi semena korova najveća brojnost u dugogodišnjoj monokulturi kukuruza zabeležena je za sledeće korovske vrste: *Amaranthus retroflexus* L., *Chenopodium album* L., i *C. hybridum* L., *Solanum nigrum* L., *Datura stramonium* L., *Sorghum halepense* L. U rotaciji useva kukuruz-pšenica, pored navedenih, značajno prisustvo semena korova utvrđeno je i za korovske vrste *Consolida regalis* S.F. Gray., *Anagalis arvensis* L., *Veronica hederifolia* L., *Bilderdykia convolvulus* L., *Geranium dissectum* L., *Avena fatua* L. i *Lamium purpureum* L.